

РЕШЕНИЕ

№ 1358

гр. София, 02.03.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 53 състав,
в публично заседание на 22.02.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Стефан Станчев

при участието на секретаря Валентина Христова, като разгледа дело номер **11675** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 - чл. 178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 124 от Закона за държавния служител (ЗДСл).

Образувано е по жалба на П. Н. В. срещу заповед № РД - 15-1141 от 02.11.2021 г. на министър на земеделието, храните и горите, с която на основание чл. 107, ал. 1, т. 5 и чл. 108 от ЗДСл е прекратено служебното правоотношение с оспорващия.

В жалбата се излагат доводи за незаконосъобразност на оспорената заповед, като издадена при неправилно прилагане на материалния закон. Процесуалният представител на жалбоподателя поддържа жалбата на посочените в нея съображения, като изразява мотивирано становище за нейната основателност съобразно събраните по делото доказателства. Поддържа, че служебното правоотношение с оспорващия е прекратено при липса на материалноправните предпоставки по чл. 107, ал. 1, т. 5 от ЗДСл. Моли съда да отмени обжалвания административен акт и да бъдат присъдени направените по делото разноски.

Ответната страна - министър на земеделието, храните и горите, чрез пълномощник изразява становище за неоснователност на жалбата и законосъобразност на обжалваната заповед. Претендира присъждане на разноски за адв. възнаграждение по приложен списък.

Софийски градски административен съд, в този състав, като обсъди доводите на страните и събраните по делото писмени доказателства, приема следното.

Жалбата е процесуално допустима – подадена от страна в административното

производство по издаване на оспорваната заповед, с пряко засегнати права и законни интереси. Жалбата е подадена в срока по чл. 149 от АПК – оспорваният административен акт е връчен на адресата му на 02.11.2021 г., а жалбата е подадена на 12.11.2021 г.

Съгласно чл. 168, ал. 1 АПК съдът преценява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 АПК, а именно: дали актът е издаден от компетентен административен орган и в установената форма, спазени ли са административно-производствените правила и материално-правните разпоредби по издаването му, съобразен ли е актът с целта на закона.

Оспорената заповед е издадена от компетентен административен орган, министър на земеделието, храните и горите, той и орган по назначаването на оспорващия.

Жалбоподателят е в служебни правоотношения с МЗХГ, като със заповед от орган по назначаването е от 01.03.2018 г., е преназначен от длъжност „Началник на отдел“, на длъжност Директор в Дирекция „Поземлени отношения и комасация“ с ранг IV старши. Без да е от значение към правното основание на което е издадена оспорваната заповед, по административната преписка са приложени формулярите на оспорващия за атестиране и оценка на изпълнението на длъжността, от което се установява, че като служител има високо оценяване за изпълнение на преките му служебни задължения.

Със заповед № РД-15-579/15.02.2021 г., подписана от „за министър“, главен секретар на МЗХГ на жалбоподателя е определена длъжност „директор“ с ранг III старши за държавен служител в Дирекция „Поземлени отношения и комасация“, считано от 01.01.21 г. Безспорно е, че жалбоподател отговаря на всички нормативни изисквания за заеманата длъжност, по ЗА, ЗДСл и К., както и НПКДА.

На 02.12.2021 г. на оспорващ е връчена заповедта за прекратяване на служебното правоотношение с правно основание за това чл. 107, ал. 1, т. 5 и чл. 108 от ЗДСл. Като причина за издаването на заповедта, орган по назначаването сочи „обективна невъзможност държавният служител да изпълнява служебните си задължения“. С това се изчерпва оспорвания акт, без да се сочи каква е причината за настъпилата обективна невъзможност. Съдът под условие приема, че ЗДСл е специален закон по отношение на общите изисквания за форма и съдържание на административния акт, както изисква чл. 59 от АПК, но в частта по приложението на изискванията по чл. 108 от ЗДСл не е отпаднало задължението на органа по назначаване да спази задължението по второто изречение на ал. 1 от чл. 108 от Закона - В случаите по чл. 107, ал. 1, т. 5 се посочват и фактическите обстоятелства, обуславящи обективната невъзможност за изпълнение на служебните задължения.

По аргумент за противното – това задължение, императивно за органа по назначаване, не е изпълнено.

Само на това основание съдът ще отмени оспорваната заповед. Както съдът приема, правното основание по чл. 108 от ЗДСл, но до изречение първо от алинея първа няма изисквания за излагане на фактически обстоятелства в заповедта за прекратяване на служебно правоотношение. При сочената обективна невъзможност, като правно основание за едностранното прекратяване на служебното правоотношение от страна на административния орган формата на акта, не само изисква но и възлага на органа да посочи какви обстоятелства и кога са настъпили, така, че служителят да не може да изпълнява служебните задължения от името и за сметка на държавната администрация.

Разгледана по същество, е основателна.

Съгласно чл. 107, ал. 1, т. 5 от Закона за държавния служител (ЗДСл) органът по назначаване прекратява служебното правоотношение без предизвестие, когато е налице обективна невъзможност държавният служител да изпълнява задълженията си извън случаите по чл. 103, ал. 1, т. 3 от ЗДСл.

За да е законосъобразно прекратяването на служебно правоотношение на така посоченото материалноправно основание, следва да са налице следните предпоставки: 1.) да е създадена нова фактическа обстановка; 2.) същата да води до невъзможност за изпълняване на задълженията по конкретната длъжност и 3.) причините за това да са непреодолими и за двете страни по правоотношението, защото са неподвластни на волята им. Следователно, обективната невъзможност по принцип следва да е породена от причини, за настъпването на които нито една от страните по правоотношението не съдейства в една или друга степен.

Разпоредбата на чл. 107, ал. 1, т. 5 ЗДСл. изисква такава обективна промяна в обстоятелствата, която възниква въпреки и независимо от волята на всяка от страните по правоотношението и която води до невъзможност за изпълнение на задълженията на конкретната длъжност. За да е налице обективна невъзможност по см. на чл. 107, ал. 1, т. 5 ЗДСл., същата следва да е породена от причини, за настъпването на които нито една от страните не е изразила изрична воля или не е съдействала за настъпването им по какъвто и да било начин.

Следователно, установеното от органа по едностранен начин, некореспондиращ с изискване в нормативен акт, в пълно незачитане на новелата на чл. 108, ал. 1, изр. второ от ЗДСл, по условие за заемане на посочената длъжност в администрацията е обстоятелство, което има субективен характер и изцяло зависи от волята на административния орган. Това означава, че то не попада в кръга от обстоятелства, които да обуславят приложението на чл. 107, ал. 1, т. 5 от ЗДСл - само такива обстоятелства, които не зависят от волята на страните и които да са непреодолими, като в резултат на тях лицето да не може да упражнява служебните си задължения

Едностранната промяна от органа по назначаване на условията за заемане на дадена длъжност е субективна, зависеща изцяло от неговата воля, а не базираща се на нормативен акт, поради което такава промяна не е обективна причина, която да доведе до невъзможност на служителя да изпълнява служебните си задължения. За последното съдът прави извод от прякото неизпълнение на изискването за посочване фактически обстоятелства за възникнала обективна невъзможност за страните по служебното правоотношение от страна на административния орган.

Следователно, законосъобразното прекратяване на служебното правоотношение на посоченото правно основание изисква наличието на изброените три предпоставки, което в случая не е установено, защото такива не се сочат, а отам има и пряко нарушение на изискването по чл. 35 и 36 от АПК – приложими в производствата по ЗДСл, доколкото административния произвол следва да е формално ограничен.

Съгласно разпоредбата на чл. 108, ал. 1 от ЗДСл, служебното правоотношение се прекратява от органа по назначаването с административен акт, който се издава в писмена форма и трябва да съдържа правното основание за прекратяване, длъжимите обезщетения и придобития ранг на държавна служба. В случаите по чл. 107, ал. 1, т. 5 се посочват и фактическите обстоятелства, обуславящи обективната невъзможност за изпълнение на служебните задължения.

Оспорваната заповед е в писмена форма, съдържа правното основание за

прекръпяване на служебното правоотношение, посочени са придобития от служителя на държавна служба ранг, както и подлежащите на изплащане обезщетения. В заповедта не се съдържат фактическите обстоятелства, обуславящи обективната невъзможност за изпълнение на служебните задължения, съгласно чл. 107, ал. 1, т. 5 от ЗДСл. Разпоредбата на чл. 107, ал. 1, т. 5 ЗДСл урежда възможността за прекръпяване на служебното правоотношение от органа по назначаването без предизвестие, ако е налице обективна невъзможност държавният служител да изпълнява служебните си задължения извън случаите по чл. 103, ал. 1, т. 3. В оспорения административен акт липсва описание на фактите, довели до състоянието на обективна невъзможност за изпълнение на служебните задължения. Член 108, ал. 1, изр. 2 от ЗДСл изрично предвижда, че в случаите по чл. 107, ал. 1, т. 5 актът следва да съдържа фактическите обстоятелства, обуславящи обективната невъзможност за изпълнение на служебните задължения. Посочените основания в заповедта - наличие на обективна невъзможност държавният служител да изпълнява служебните си задължения, не са достатъчни за мотивиране волята на административния орган. Допуснатото нарушение е съществено, тъй като не е изпълнено изискването на закона относно задължителното съдържание на заповедта за прекръпяване на служебно правоотношение, на основание чл. 107, ал. 1, т. 5 от ЗДСл. Също така, е нарушено правото на адресата на акта да се информира за съображенията на административния орган, с което се подпомага при избора на правни средства в производство по оспорване законосъобразността на заповедта, с която пряко се засягат правата му. Възможността на страните в производството по издаване на административния акт да се запознае с мотивите на акта е съществен елемент от правото ѝ на защита и липсата на мотиви възпрепятства това право. Посредством приети обстоятелства за възникнала обективна невъзможност да съществува служебното правоотношение, които в случая са задължителен реквизит, се осигурява установяването и отразяването на материалноправните изисквания към акта и се обосновава неговата законосъобразност. В случая, жалбоподател не може да противопостави съответни на органа по назначаване доводи спрямо заповедта, по причина, че самият орган не излага такива. Като не е изложил конкретните фактически основания, които обуславят извода за невъзможност на жалбоподателя да изпълнява служебните си задължения и не е посочил доказателства в подкрепа на това свое изявление, министър на земеделието, храните и горите е издал незаконосъобразен административен акт, който следва да бъде отменен.

В настоящото производство от страна на пълномощника на ответника се представи едностранна справка, че жалбоподател не довършил или извършил необходимото по служебни преписки. Както правилно и споделено възрази представителят на жалбоподателя, тези доказателства са неотнормими. Неизпълнение на служебни задължения е основание за търсене и носене на дисциплинарна отговорност, не е и обективна невъзможност за изпълнение на служебни задължения. Предложения, неотнормим в тази част, довод на ответника не се приема основателен. По тази причина и представеното и приложено становище от ответника по същество, съдът не намира да опровергава основателността на жалбата. Замяната и смесването на различни правни основания, към това на което е издадена оспорената заповед не се цени като изпълнено императивно задължение на министъра на ЗХГ на законово изискване.

Предвид изложеното съдът намира, че ответникът е приложил неправилно материалния закон, тъй като соченото от него основание за прекръпяване на

служебното правоотношение не е налице. Оспорената заповед е издадена и при нарушение на принципа за съразмерност, регламентиран в чл. 6, ал. 1 АПК, според който административните органи упражняват правомощията си по разумен начин, добросъвестно и справедливо и може да се открие мотив за дискриминация основана на лично положение; нарушен е и принципът за равно третиране, регламентиран в чл. 8, ал. 2 АПК, според който при еднакви условия, сходните случаи се третират еднакво, както и принципът за самостоятелност на административния орган, разписан в нормата на чл. 10, ал. 1 АПК, според който административният орган осъществява производството самостоятелно. Проверката за спазването на основните принципи на АПК е част от задължителната проверка относно законосъобразност на административните актове, независимо дали те са издадени в условията на обвързана компетентност или при условията на оперативна самостоятелност /Решение № 2159 от 16.02.2018 г. по адм. д. № 10702/2017 г., V отд. на ВАС/.

При наличие на незаконосъобразен акт на ответника, който се отменя от този съдебен състав, в полза на жалбоподател се присъждат направените разноси в размер на 750 лева, по приложения списък. По производствата по спорове по ЗДСл не се събират държавни такси. ДТ от 10 лева е недължимо платена и не се възлага за възстановяване от МЗХГ.

Съдът

РЕШИ

ОТМЕНЯ по жалба на П. Н. В. заповед № РД - 15-1141 от 02.11.2021 г. на Министър на земеделието, храните и горите.

ОСЪЖДА Министерство на земеделието, храните и горите да заплати на П. Н. В., ЕГН [ЕГН] сумата 750 /седемстотин и петдесет/ лева разноси.

Решението може да се обжалва пред ВАС в 14 дневен срок от съобщението.

Съдия